

Fotografie: Judith Visser

De gemeenteraad is er voor u

Iedere gemeente heeft een gemeenteraad, een burgemeester en een college van burgemeester en wethouders (B en W). U heeft vast wel een beeld bij wat een burgemeester doet. En misschien heeft u weleens kennis gemaakt met onze burgemeester: Joerie Minses. Van 'het college' en 'de raad' hebben veel mensen een wat minder duidelijk beeld. Wie zijn het? Wat doen ze? En wat betekent dat voor u?

Volgend jaar mag u weer gaan stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Wel zo handig als u dan een goed beeld heeft van die raad. Of wilt u niet alleen uw stem uitbrengen, maar deze in de lokale politiek laten horen? Als inwoner van onze gemeente kunt ook u raads- of commissielid worden. We leggen u graag alles uit over het bestuur van onze gemeente. Lees verder en leer onze raad, het college en alles daaromheen kennen.

U kiest de gemeenteraad

De volgende gemeenteraadsverkiezingen zijn op woensdag 18 maart 2026. Gaat u ook stemmen? U heeft dan direct invloed op wie er in onze gemeenteraad komt.

De gemeenteraad wordt in het kort ook wel 'raad' genoemd. Het aantal raadsleden is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. De kleinste gemeenten hebben 9 raadsleden, de grootste 45. De Heumense raad bestaat uit 17 raadsleden.

Eén van deze raadsleden is Pepijn van Leeuwen (GroenLinks, 24 jaar). Hij koos voor het werk in de gemeenteraad, omdat je daar concreet iets kunt doen om de maatschappij vooruit te helpen. "Als je de wereld om je heen beter wil maken,

kun je dat op allerlei manieren doen, bijvoorbeeld met vrijwilligerswerk. In de gemeenteraad kan dat echter nog breder, doordat je meedenkt en meehelpt om de meest uiteenlopende kleine en grote problemen in onze lokale gemeenschap op te lossen. Al vergt dat soms een lange adem."

Alle raadsleden zijn lid van een politieke partij

Dat kan een plaatselijke afdeling van een landelijke partij zijn, maar ook een lokale partij of groepering. De leden van één partij in een gemeenteraad vormen een fractie. Hun belangrijkste woordvoerder is de fractievoorzitter. In onze gemeente hebben we momenteel 7 fracties: Democraten Gemeente Heumen (6), GroenLinks (2), VVD (2), CDA (2), PvdA (2), D66 (2) en De Kiezersclub (1).

Naast raadsleden zijn er ook commissieleden. Zij ondersteunen de raadsleden bij hun werk en nemen deel aan commissievergaderingen. Iedere fractie mag maximaal 6 commissieleden hebben.

In dit artikel vertellen enkele raadsleden over hun motivatie om raadswerk te doen. Bent u benieuwd wie er nog meer in onze raad zitten? U vindt ze op:

www.heumen.nl/samenstelling-gemeenteraad

Wat doet de gemeenteraad?

In de gemeente is de gemeenteraad de baas. Dit betekent niet dat de raadsleden zomaar kunnen doen waar ze zin in hebben. Ze hebben namelijk drie wettelijke taken uit te voeren: inwoners vertegenwoordigen, koers bepalen en het college controleren. De raad benoemt de wethouders. Zij vormen het college en voeren de plannen van de raad uit. De belangrijkste adviseur van de gemeenteraad is de raadsgriffier.

Marcel Hermens (DGH, 56 jaar) werd politiek actief, zodat hij een bijdrage kan leveren aan de toekomst van onze gemeente: "Ik was al actief in onze wijkvereniging. Maar om meer greep op de beslissingen in onze gemeente te krijgen, besloot ik politiek actief te worden. Eerst als commissielid en later in de raad. Zo kon ik samen met anderen een bijdrage leveren aan het realiseren van mooie projecten, echt meebouwen aan de toekomst van onze gemeente."

Taak 1: Inwoners vertegenwoordigen. De raad is er voor u! De gemeenteraad luistert naar de inwoners en neemt

beslissingen die in het belang zijn van de hele gemeente. Ze praten met inwoners en vertegenwoordigen hun belangen. Ze zijn er dus voor u, maar ook voor uw buurman. En voor de buurkinderen die spelen in de speeltuin. En ja, ook voor de jongeren op hun fatbike, de lokale winkeleigenaar, de boer en... nou ja alle inwoners van onze gemeente. De raadsleden houden rekening met al hun wensen. Dat zet ze soms voor lastige dilemma's. Bij hun besluitvorming is het algemeen belang hét uitgangspunt.

Voor raadslid Bernadette Smelik (D66, 58 jaar) speelde deze vertegenwoordiging mee in haar keuze voor raadswerk: "We wonen en leven in een mooie omgeving. Je krijgt veel en dan wil je daar ook iets voor teruggeven. Dat kan in de raad door te werken aan een mooie gemeente, waar iedereen het fijn heeft én kan meedoen. Belangrijk daarbij is om met inwoners in gesprek te blijven, zodat ze begrijpen waarom iets wordt gedaan."

Taak 2: Koers bepalen. Hoe ziet onze gemeente er over een paar jaar uit?

De gemeenteraad beslist wat er nodig is in de gemeente, zoals hulp voor ouderen, woningbouw of sportvoorzieningen. Ze geven aan wat belangrijk is, zodat het college (burgemeester en wethouders) weet wat het moet doen.

Zo is bijvoorbeeld voor Kristiaan Laumen (PvdA, 33 jaar) een eerlijke samenleving belangrijk. "Ik vind het heel belangrijk om te werken aan een eerlijke samenleving. Met gelijke kansen voor iedereen in Heumen, bijvoorbeeld op een woning, maar vooral ook om mee te kunnen doen. Het vaststellen van de lokale inclusieagenda was voor mij dan ook zo'n moment dat ik dacht 'daar doe ik het voor'."

Taak 3: Controleren. Doet het college het goed?

De gemeenteraad controleert of het college de plannen goed uitvoert en binnen het budget blijft.

Hoe komt de gemeenteraad tot een besluit?

De raad heeft een grote verantwoordelijkheid. Die nemen ze erg serieus. Voordat raadsleden een besluit nemen, willen ze daarom eerst weten hoe het precies zit. Om tot een besluit te komen, gaan ze door drie fases:

- Beeldvormende fase: de raad krijgt informatie en geeft input over een onderwerp. Dit doen ze tijdens een raadsavond.
- Oordeelsvormende fase: raads- en commissieleden bespreken de onderwerpen. Dit gebeurt in twee commissies: de commissie Ruimte en de commissie Bestuur & Samenleving.
- Besluitvormende fase: de raad neemt een besluit over de onderwerpen. Deze besluiten nemen ze tijdens een raadsvergadering.

Wilt u zien hoe dat gaat? Al deze vergaderingen zijn openbaar: u bent van harte welkom om te komen kijken. Dit kan ook via de livestream.

Op www.heumen.nl/vergaderkalender vindt u de vergaderkalender. Daarin staat wanneer de raad vergadert en over welke onderwerpen het gaat.

De raadsgriffier: eerste adviseur van de raad

Nicole Collombon is onze raadsgriffier. Samen met haar team van griffiemedewerkers zetten ze zich in voor een sterke lokale democratie. Dit doen ze door raad en inwoners te ondersteunen. Hoe gaat dat in zijn werk?

Nicole: "We adviseren raadsleden bij hun raadswerk. Dat is belangrijk, want raadsleden doen het raadswerk vaak naast een baan, bedrijf of studie. We helpen ze, zodat ze niet te veel tijd kwijt zijn met procedures en randzaken. Door hen daarin te ondersteunen, zorgen we ervoor dat raadsleden zich op de inhoud kunnen richten."

De raadsgriffier is onafhankelijk en kiest geen partij bij politieke standpunten. Ze zorgt ervoor dat de raad goed afgewogen besluiten kan nemen en ondersteunt raadsleden bij de wijziging van besluiten (amendementen) of verzoeken aan het college (moties). Ook ziet zij erop toe dat de raadsleden zich aan hun eigen spelregels over besluitvorming houden.

Ze zorgt ervoor dat de onderlinge verhoudingen goed blijven. En ze zorgt dat de raad de juiste informatie ontvangt.

Wist u dat de raadsgriffier er ook is voor onze inwoners?

Bijvoorbeeld als u, als inwoner, invloed wilt uitoefenen op de lokale besluitvorming? Of als u een onderwerp graag op de politieke agenda wilt hebben? De raadsgriffier weet precies wat er mogelijk is. En welke optie het beste bij uw situatie past. Ze kan helpen om de juiste weg te vinden om uw invloed uit te oefenen, bijvoorbeeld door spreekrecht aan te vragen of een brief aan de raad te schrijven. Ze kan u vertellen hoe het zit met petitie's, een burgerinitiatief of andere mogelijkheden voor burgerparticipatie.

Onze raad gaat bijvoorbeeld vier keer per jaar op werkbezoek. Zij gaan dan in gesprek met maatschappelijke organisaties/verenigingen, met één van de dorps- of wijk-raden of met inwoners.

Nicole: "In februari is de raad op werkbezoek in de dorpskern Heumen geweest. De raad sprak samen met de dorpsraad en met de inwoners over thema's als verkeer, woningbouw, kunstgrasvelden en speelvoorzieningen. Dat leverde een heel concreet resultaat op: er is een gezamenlijke motie aangenomen. Daarin wordt het college opgedragen om te onderzoeken of een verkeersdrempel kan worden verwijderd, om onderzoek te doen naar de snelheid op de Blankenbergseweg en vervolgens maatregelen voor te stellen om deze beter te reguleren."

Wilt u in contact komen met de gemeenteraad of de griffie? Zie www.heumen.nl/contact-met-de-gemeenteraad

Het college: aan de slag met de plannen van de raad

'Het college van B en W', deze term ziet u vast weleens voorbijkomen. Maar wat is dat college nu precies? De wethouders en de burgemeester vormen samen het college van burgemeester en wethouders (B en W). De gemeentesecretaris is hun belangrijkste adviseur en directeur van de ambtelijke organisatie.

Na de gemeenteraadsverkiezingen vormen fracties met een meerderheid een coalitie. Deze coalitie draagt kandidaat-wethouders voor, waarover de gemeenteraad stemt.

Nadat de gemeenteraad de koers heeft bepaald, is het college aan zet. Dat voert de besluiten van de gemeenteraad uit volgens het coalitieakkoord en de wet- en regelgeving van het Rijk en de provincie. Elk collegelid heeft eigen taken (ook wel portefeuille genoemd), maar besluiten worden gezamenlijk genomen. Dit heet "collegiaal bestuur". Het college legt verantwoording af aan de gemeenteraad.

De taken van het college zijn divers, zoals het afgeven van vergunningen, toekennen van Wmo-voorzieningen,

uitkeringen en subsidies, en het beheren van de gemeentefinanciën.

In het kort: de gemeenteraad bepaalt de koers en controleert. Het college voert de plannen uit. Ook zorgen ze voor het dagelijks bestuur van de gemeente. De gemeenteraad en het college vormen samen het gemeentebestuur.

De burgemeester: voorzitter van de raad

Onze burgemeester is Joerie Minses. Naast zijn taken in het college heeft hij ook eigen taken en bevoegdheden, vooral op het gebied van openbare orde en veiligheid. Bovendien is hij de voorzitter van de gemeenteraad.

Als voorzitter zorgt burgemeester Minses ervoor dat de raadsvergaderingen goed verlopen en dat iedereen de kans krijgt om te spreken. Hij leidt de vergaderingen, maar mag zelf niet meestemmen. Kortom, de burgemeester zorgt voor een goed verloop van de vergaderingen en helpt bij de samenwerking tussen de gemeenteraad en het college.

Burgemeester Minses heeft ook een taak als het gaat om de betrouwbaarheid van het lokale openbaar bestuur (integriteit). Hij moet ervoor zorgen dat het onderwerp integriteit regelmatig besproken wordt met zowel college als gemeenteraad. En dat er afspraken zijn bij niet-integer handelen door college-, raads- of commissieleden.

Burgemeester Joerie Minses: "Onze gemeenteraad bestaat uit 17 gekozen raadsleden. Het recht om gekozen te worden is een van de belangrijkste democratische rechten die een inwoner heeft. Deze gekozen raadsleden behartigen het algemeen belang en nemen besluiten die van invloed zijn op de leefwereld van onze inwoners. Een vitale lokale democratie is daarom heel belangrijk. Dat is ook een van de redenen waarom ik er zo aan hecht dat inwoners politiek actief worden en zich als volksvertegenwoordiger in willen zetten voor de gemeente en haar inwoners. Het zou goed zijn als de lokale democratie zo veel mogelijk een afspiegeling vormt van de lokale gemeenschap. Daarom roep ik eenieder op die belangstelling heeft om zich ook daadwerkelijk in te zetten voor onze lokale democratie. De gemeenteraadsverkiezingen komen er weer aan en dat is altijd een goed moment om daar eens serieus over na te denken!"

Raadswork is waardevol

Harry Smeets (VVD, 57 jaar) is als langstzittend raadslid ook waarnemer van de burgemeester als voorzitter van de gemeenteraad.

Hij kan met name jonge mensen aanraden om als raadslid aan de slag te gaan: "Je komt op een unieke plek terecht waar je ontzettend veel kunt leren, van spreken in het openbaar tot het nemen van grote beslissingen met de bijbehorende verantwoordelijkheden. Het is belangrijk werk dat je samen met de collega-raadsleden verricht in dienst van de mensen in onze lokale gemeenschap. Het is soms zwaar, omdat elk besluit voor- en tegenstanders met zich meebrengt. Aan de andere kant is het waardevol en brengt het veel, doordat het werk onze samenleving vooruithelpt."

Heeft u nog vragen?
Ga naar www.heumen.nl/gemeenteraad